

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет педагогічний

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КОМУНІКАТИВНА МАЙСТЕРНІСТЬ ВИХОВАТЕЛЯ**

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма Дошкільна освіта

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від «27» серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Комунікативна майстерність вихователя
Викладач	Мацук Людмила Олександрівна – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти
Контактний телефон викладача	0986232405
E-mail викладача	liudmila.matsuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний / заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом вивчення</u> навчальної дисципліни є теоретичні засади та практичні механізми педагогічної комунікації, закономірності формування комунікативної компетентності вихователя, вербальні й невербальні засоби професійного спілкування, стратегії та тактики ефективної взаємодії з дітьми дошкільного віку, батьками й колегами, а також умови розвитку педагогічної емпатії, рефлексії та комунікативної культури в освітньому середовищі закладу дошкільної освіти.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є формування у майбутніх вихователів професійної комунікативної компетентності, здатності до ефективної, етично виваженої та педагогічно доцільної взаємодії з дітьми дошкільного віку, їхніми батьками та колегами, розвитку умінь усвідомлено використовувати вербальні й невербальні засоби спілкування, управляти комунікативними ситуаціями, створювати психологічно комфортне освітнє середовище та забезпечувати позитивний педагогічний вплив.</p>	
<p><u>Основними цілями</u> вивчення навчальної дисципліни є:</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Сформувати у студентів цілісне уявлення про сутність, структуру та значення комунікативної майстерності в професійній діяльності вихователя. 2. Ознайомити з теоретичними засадами педагогічної комунікації, її функціями, видами та закономірностями. 3. Розвинути вміння ефективно використовувати вербальні й невербальні засоби спілкування у взаємодії з дітьми дошкільного віку. 4. Сформувати навички педагогічної взаємодії з батьками та колегами на засадах партнерства, поваги й професійної етики. 5. Розвинути здатність управляти комунікативними ситуаціями, запобігати та конструктивно розв'язувати конфлікти в освітньому середовищі. 	

6. Сприяти розвитку педагогічної емпатії, рефлексії та комунікативної культури як складників професійної компетентності вихователя.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності:

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-5. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Програмні результати навчання:

ПР-06 Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

ПР-12 Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПР-17 Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

ПР-18 Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12/4
практичні	18/6
самостійна робота	60/80

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
---------	---------------	---------------------	--------------------------

7	012 Дошкільна освіта	четвертий	вибірковий	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Предмет, завдання та зміст курсу		2/-	2/-	10/10
Тема 2. Культура мови і мовлення в аспекті лінгводидактики		2/-	2/2	10/10
Тема 3. Культура професійного мовлення педагога.		2/2	2/-	10/10
Тема 4. Комунікативні ознаки культури мовлення педагога		2/-	4/-	10/20
Тема 5. Складові елементи техніки мовлення педагога		2/2	4/2	10/20
Тема 6. Етика педагогічного спілкування.		2/-	4/-	10/10
ЗАГ:		12/4	18/6	60/80
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>З урахуванням Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти в університеті https://surl.li/sehlgj</p> <p>Вид контролю: залік.</p> <p>Підсумкова оцінка: за роботу на практичних заняттях – 90 балів; С/р – 10 балів. Разом – 100 балів.</p>			
Вимоги до письмових робіт	Проводяться у тестовому режимі в системі дистанційного навчання університету https://d-learn.pnu.edu.ua . Оцінюються за 100-бальною шкалою.			
Семінарські заняття	Семінарські та практичні заняття проводяться з метою формування у студентів умінь і навичок з курсу, комунікації відповідно до сформульованих завдань, складання презентацій та творчих завдань. Попередня підготовка до розгляду питань, активна участь під час обговорення, обов'язкове виконання усіх завдань, в т.ч. завдань самостійної роботи.			
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань, пройдене тестування, створення власного контенту за допомогою застосунків.			

Підсумковий контроль	Форма контролю – залік, Форма здачі – за поточними оцінками.
7. Політика навчальної дисципліни	
<p><u>Письмові роботи:</u> проводяться в системі дистанційного навчання університету https://d-learn.pnu.edu.ua. Оцінюються за 100-бальною шкалою..</p> <p><u>Академічна доброчесність:</u> Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічну доброчесність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету, регламентує низка нормативних документів, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція) – Положення про запобігання академічному плагіату (нова редакція). – Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. – Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. <p>Ознайомитися з переліченими положеннями та документами можна за адресою: https://surl.li/ysmhoa</p> <p><u>Відвідування занять:</u> порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://surl.li/yqibbb).</p> <p>Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов’язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://surl.li/sehlg1).</p> <p><u>Неформальна освіта:</u> згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://surl.lu/fkxdkf) зараховуються результати неформальної освіти в залежності від кількості годин та тем, які повинні відображати матеріал практичних занять. Обов’язковою умовою визнання результатів неформального навчання здобувача в рамках НД освітньої програми є відповідність цих результатів рівню освіти, на якому реалізується освітня програма.</p>	
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Заболотний О., Заболотний В. Правильне мовлення. Київ: Літера, 2020, 224 с. 2. Кравцова І. А. Основи культури і техніки мовлення: навчальний посібник . Кривий Ріг: КПІ ДВНЗ «КНУ, 2016. 294 с. 3. Левчук І. П., Матящук Л. А. Основи культури мовлення : особливості, поради, роздуми : [навч. довід.]. Луцьк : Вежа-Друк, 2017. 164 с. 4. Мельник Т., Струганець Л. Культура мови: від теорії до практики: навчальний 	

посібник. Київ: Навчальна книга Богдан, 2017. 216 с.

5. Микитюк О. Культура мовлення: навч.посібн. Львів: Львівська політехніка, 2017. 236 с.
6. Пасинок В.Г. Основи культури мовлення: навч.посібн. Київ: Центр учбової літ., 2019. 243 с.

Додаткова література:

7. Андерсон Кріс. Успішні виступи на TED. Рецепти найкращих спікерів. 2-е вид. Київ, 2017. 256 с.
8. Джеймс Борг Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування / пер. з англ. Н. Лазаревич. Харків: Вид-во «Ранок»: Фабула, 2020. 304с.
9. Межов О. Г. Українська мова. Практикум із правопису та граматики: [навч. посіб.]. Луцьк : Вежа-Друк, 2020. 116 с.
10. Микитюк О. Р. Культура мовлення: особливості, завдання, цікавинки. навчальний посібник. друге видання, зі змінами та доповненнями. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. 236 с.
11. Піз А., Піз Б. Мова рухів тіла. Розширене видання/ Пер. з англ. К: ТОВ «Компанія ОСМА», 2015. 416с.

Викладач:

кандидат педагогічних наук,
професор кафедри теорії та методики
дошкільної і спеціальної освіти

Людмила МАЦУК